

An aerial photograph of a town, likely Tuusula, featuring a mix of residential and commercial buildings, dense green forests, and a river. The sky is filled with dramatic, colorful clouds from a sunset or sunrise. The text is overlaid on the image in white and blue.

Kesäkuun puolivuosisikatsaus 2026 Sivistys

TUUSULA

Elämisen
taidetta

Sivistys

Sivistyksen toimialueen talouden toteutuminen 1-6/2026

Tuloslaskelma (1 000€)	Tot. 1-6 2026	Tot. % 2026	Tot. 1-6 2025	Tot. % 2025	TP 2025	MTA 2026	Ennuste 2026
TOIMINTATUOTOT	8 910	52,5 %	8 205	49,0 %	17 466	16 966	16 966
Myyntituotot	5 954	44,6 %	5 929	47,1 %	12 579	13 358	13 358
Maksutuotot	1 696	49,8 %	1 671	54,3 %	3 298	3 404	3 404
Tuet ja avustukset	1 160	2 439,7 %	498	63,3 %	1 356	48	48
Muut toimintatuotot	99	63,1 %	107	37,1 %	233	157	157
TOIMINTAKULUT	- 62 609	47,9 %	- 64 957	50,7 %	- 126 112	- 130 799	- 130 557
Henkilöstökulut	- 34 598	46,4 %	- 38 037	52,5 %	- 72 430	- 74 586	- 74 586
Palvelujen ostot	- 11 020	48,8 %	- 11 202	49,9 %	- 22 043	- 22 589	- 22 574
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 2 079	44,2 %	- 2 258	46,6 %	- 4 653	- 4 703	- 4 703
Avustukset	- 1 495	51,7 %	- 1 439	49,6 %	- 2 654	- 2 894	- 2 894
Muut toimintakulut	- 13 418	51,6 %	- 12 020	47,1 %	- 24 332	- 26 027	- 25 800
TOIMINTAKATE	- 53 700	47,2 %	- 56 752	50,9 %	- 108 646	- 113 832	- 113 590

Tammi-kesäkuun ajanjaksolta talouden tasaisen toteutumisen vertailuluku on 50,0 prosenttia. Toiminnan tuottojen toteuma oli 52,5 prosenttia. Määrärahojen käyttöaste oli 47,9 prosenttia. Sitovan toimintakatteen toteuma oli 47,2 prosenttia.

Talouden toteutuminen ja ennuste

Sivistyksen toimialueen talous toteutui tammi-kesäkuun aikana talousarvion mukaisesti. Toiminnan tuottojen toteuma oli 52,5 prosenttia. Määrärahojen käyttöaste oli 47,9 prosenttia.

Henkilöstökulut näyttävät toteutuneen kesäkuun loppuun mennessä noin neljä prosenttia alle talousarvion. Poikkeama johtuu palkkajaksotuksista ja henkilöstökulujen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan 0,2 miljoonaa euroa talousarviota pienempinä uimahallin perusparannuksen valmistumisen viivästyisestä ja siitä aiheutuvien sisäisten vuokrien ja puhtauspalveluiden veloitus-ten arvioitua myöhemmästä käynnistämisestä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan toiminnan tuottojen toteuma oli 34,9 prosenttia. Määrärahojen käyttöaste oli 48,4 prosenttia. Toimintakuluissa ei ole ennustettavissa ylitystä.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan toiminnan tuottojen toteuma oli 54,0 prosenttia. Avustuksia on saatu arvioitua enemmän. Määrärahojen käyttöaste oli 47,8 prosenttia. Toimintakuluissa ei ole ennustettavissa ylitystä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan käyttötalouden tuottojen ja kulujen toteutuminen 1-6/2026

Toimintatuotot ja -kulut yksiköittäin	Tot. 1-6/2026	Tot. % 2026	Tot. 1-6/2025	Tot. % 2025	TP 2025	MTA 2026	Ennuste 2026	Ennuste/MTA 2026
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA								
Toimintatuotot	456	34,90 %	534	46,30 %	1 148	1 309	1 309	100,00 %
Toimintakulut	-5724	48,40 %	-5535	54,40 %	-10 219	-11 834	-11 592	98,00 %
Kulttuuri								
Toimintatuotot	309	43,00 %	269	40,90 %	717	717	717	100,00 %
Toimintakulut	-3042	49,80 %	-3054	51,10 %	-6027	-6108	-6108	100,00 %
Kirjasto								
Toimintatuotot	42	77,90 %	24	42,20 %	69	53	53	100,00 %
Toimintakulut	-1189	50,30 %	-1225	51,90 %	-2336	-2364	-2364	100,00 %
Museo- ja kulttuuripalvelut								
Toimintatuotot	117	31,90 %	101	31,00 %	354	367	367	100,00 %
Toimintakulut	-1028	48,90 %	-994	50,30 %	-2042	-2103	-2103	100,00 %
IT-museo								
Toimintatuotot								
Toimintakulut	-22	44,50 %	-4	7,50 %	-44	-49	-49	100,00 %
Tuusulan opisto, kuvataidekoulu ja taiteen perusopetus								
Toimintatuotot	150	50,50 %	143	52,50 %	295	297	297	100,00 %
Toimintakulut	-825	50,30 %	-834	50,80 %	-1649	-1641	-1641	100,00 %
Vapaa-aika								
Toimintatuotot	148	25,00 %	265	53,40 %	431	592	592	100,00 %
Toimintakulut	-2682	46,80 %	-2482	59,20 %	-4193	-5726	-5483	95,80 %
Liikuntapaikat ja ulkoilupalvelut								
Toimintatuotot	68	35,90 %	93	51,90 %	240	190	190	100,00 %
Toimintakulut	-1164	58,70 %	-1184	57,70 %	-2135	-1982	-1982	100,00 %
Uimahalli- ja terveysliikuntapalvelut								
Toimintatuotot	75	19,20 %	168	54,90 %	182	390	390	100,00 %
Toimintakulut	-923	39,20 %	-678	73,10 %	-837	-2353	-2111	89,70 %
Alueellinen nuorisotyö ja tapahtumapalvelut								
Toimintatuotot	5	42,80 %	4	37,20 %	9	12	12	100,00 %
Toimintakulut	-595	42,80 %	-620	51,30 %	-1221	-1390	-1390	100,00 %

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan käyttötalouden tuottojen ja kulujen toteutuminen 1-6/2026

Toimintatuotot ja -kulut yksiköittäin	Tot. 1-6/2026	Tot. % 2026	Tot. 1-6/2025	Tot. % 2025	TP 2025	MTA 2026	Ennuste 2026	Ennuste/ MTA 2026
KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA								
Toimintatuotot	8 453	54,00 %	7 671	49,20 %	16 315	15 658	15 658	100,00 %
Toimintakulut	-56 885	47,80 %	-59 344	50,40 %	-115 738	-118 965	-118 965	100,00 %
Sivistyksen tukipalvelut								
Toimintatuotot	3 602	51,10 %	3 501	50,00 %	6 248	7 044	7 044	100,00 %
Toimintakulut	-3 000	44,50 %	-3 471	51,00 %	-6 527	-6 734	-6 734	100,00 %
Toimialueen hallinto								
Toimintatuotot	1	0,00 %	1	0,00 %	-6			0,00 %
Toimintakulut	-241	31,90 %	-325	45,70 %	-643	-756	-756	100,00 %
Ruokapalvelut								
Toimintatuotot	3 602	51,10 %	3 500	50,00 %	6 255	7 044	7 044	100,00 %
Toimintakulut	-2 759	46,10 %	-3 146	51,60 %	-5 884	-5 978	-5 978	100,00 %
Varhaiskasvatus								
Toimintatuotot	1 236	60,80 %	1 169	57,50 %	2 352	2 034	2 034	100,00 %
Toimintakulut	-18 485	46,10 %	-19 830	50,30 %	-38 094	-40 130	-40 130	100,00 %
Kunnallinen varhaiskasvatus								
Toimintatuotot	1 236	62,60 %	1 169	59,20 %	2 267	1 976	1 976	100,00 %
Toimintakulut	-13 696	45,70 %	-15 369	50,40 %	-29 211	-29 975	-29 975	100,00 %
Esiopetus								
Toimintatuotot		0,00 %		0,00 %	85	58	58	100,00 %
Toimintakulut	-1 559	44,40 %	-1 195	49,60 %	-2 142	-3 513	-3 513	100,00 %
Yksityinen varhaiskasvatus								
Toimintatuotot		0,00 %		0,00 %	1			0,00 %
Toimintakulut	-3 231	48,60 %	-3 266	50,10 %	-6 742	-6 642	-6 642	100,00 %
Oppiminen								
Toimintatuotot	3 615	54,90 %	3 002	45,80 %	7 715	6 580	6 580	100,00 %
Toimintakulut	-35 400	49,10 %	-36 043	50,30 %	-71 116	-72 101	-72 101	100,00 %
Perusopetus								
Toimintatuotot	3 562	54,30 %	2 978	46,00 %	7 622	6 557	6 557	100,00 %
Toimintakulut	-31 388	49,30 %	-32 051	50,50 %	-63 027	-63 721	-63 721	100,00 %
Kasvun ja oppimisen tuki								
Toimintatuotot		0,00 %		0,00 %	2			0,00 %
Toimintakulut	-119	45,20 %	-180	45,60 %	-334	-263	-263	100,00 %
Lukio								
Toimintatuotot	52	232,30 %	24	25,80 %	91	23	23	100,00 %
Toimintakulut	-3 894	48,00 %	-3 811	49,00 %	-7 755	-8 117	-8 117	100,00 %

Talousarvion toiminnan tavoitteet ja toimintaympäristö

Sivistyksen toimialueeseen kuuluu seuraavat palvelualueet:

Kasvatus- ja sivistyslautakunta:

- Sivistyksen tukipalvelut
- Varhaiskasvatus
- Oppiminen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta:

- Kulttuuri
- Vapaa-aika

Kuntastrategian vuositavoitteiden toteuma

Tuusulan kuntastrategiassa 2026–2029 on uudistettu sekä rakennetta, että sisällöllisiä valintoja ja painotuksia. Strategian kolmea kulmakiveä (Elämänlaatua ja yhteisöllisyyttä, Elinvoiman edelläkävijä, Sivistyksen suunnan näyttäjä) edistetään kuuden valtuustokaudelle asetetun tavoitteen kautta. Nämä valtuustokauden tavoitteet konkretisoituvat toimintana niihin sidottujen vuositavoitteiden kautta. Vuositavoitteiden toteutumisen seuranta toteutuu neljä kertaa vuodessa, osavuositarkastuksittain.

Vuodelle 2026 on talousarviossa asetettu 11 vuositavoitetta, jotka raportoidaan kokonaisuutena sekä lautakunnissa että valtuustossa. Kunkin vuositavoitteen alla on osoitettuna ryhmä toimenpiteitä, joiden toteutumisella arvioidaan vuositavoitteessa onnistuminen. Toimialan vastuulla olevat vuositavoitteet sisältävät sekä kasvatus- ja sivistyslautakunnan että kulttuuri ja vapaa-aikalautakunnan alaisia toimenpiteitä.

Kesäkuun lopun tilanteessa arvioidaan toimialan vastuulla olevista vuositavoitteista kaikkien toteutuvan kokonaisuutena suunnitellusti tämän vuoden aikana.

Julkisten tilojen yhteiskäytön periaatteita ja yhteistä toimintaa kehitetään myös toimialueen sisällä. Yhteistyökanteita on suunniteltu varhaiskasvatus- ja nuorisopalveluissa Särmän tiloihin liittyen ja oppimisen palveluissa yhteiskäytön linjausten mukaisia toimenpiteitä edistetään. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa ikäihmisiä on huomioitu laajemmin mm. kotikonsertteja järjestämällä ja vastattu siten asukkaiden muuttuviin tarpeisiin. Kulttuuripalveluissa vuoden 2026 kesätaiteilijan työ kohdentuu kuntalaisten osallistamiseen, tarinankerrontaan sekä pienoismallityöpajoihin. Remontoidun uimahallin avautuminen kesäkuussa kuntalaisten käyttöön on vahvistanut liikuntapalvelujen tarjontaa.

Strategiaa toteuttavien ohjelmien edistyminen

Palveluverkkosuunnitelma (2019–2026)

Palveluverkkosuunnitelmaan liittyvä asukastilaisuus on pidetty tammikuussa Jokelan alueella. Palveluverkkoon liittyvää valmistelutyötä edistetään ja päivitetään edelleen strategian linjausten mukaisesti.

Sivistyksen toimialueen kehittämissuunnitelma

Sivistyksen toimialueen kehittämissuunnitelma vuosille 2026–2029 valmistui kesäkuussa 2026 ja se hyväksyttiin kasvatus- ja sivistyslautakunnassa 9.6.2026 sekä kulttuuri ja vapaa-aikalautakunnassa 10.6.2026 ja esitetään kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi. Kehittämissuunnitelman toimenpiteiden toimeenpano käynnistyy elokuussa.

Lapsiystävällinen kunta -mallin mukainen toteuttamissuunnitelma on edennyt viimeistelyvaiheeseen siten, että valtaosa toimenpiteistä on toteutettu asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Sivistyksen tukipalvelut

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Toimialueen hallinto
- Ruokapalvelut

Toimialueen hallinto

Helmikuussa kunnassa käynnistyi laaja, kaikille esihenkilöille suunnattu Johtamisen taidetta - koulutusohjelma, johon toimialueen esihenkilöt ovat osallistuneet. Koulutusohjelma jatkuu vielä syksyllä 2026.

Sivistyksen toimialueen johtoryhmän uudistunut kokoonpano on vakiintunut kevään 2026 aikana. Johtoryhmä on rakentanut yhteisiä toimintamalleja ja vahvistanut yhteistyötään. Työskentelyä kehitetään edelleen suunnitelmallisemmaksi ja toimialueen johtamistyötä tukevaksi.

Vuoden 2027 talousarvion valmistelu etenee. Valmistelussa huomioidaan oppilas- ja lapsimäärien kehitys sekä tiukkenevan taloustilanteen edellyttämä menokasvun hillintä. Tavoitteena on turvata laadukkaat palvelut ja vahvistaa ennaltaehkäisevien palveluiden vaikuttavuutta kustannuspaineiden hallitsemiseksi.

Särmään muutto ajoittuu alkusyksyyn. Muuttovalmisteluja on koordinoitu keskitetysti toimialueen hallinnosta käsin.

Ruokapalvelut

Ruokapalveluiden ateriämäärät ovat kehittyneet ennakkoidusti, ja elintarvike- sekä muiden materiaalien kustannukset ovat pysyneet taloussuunnitelman mukaisina. Tilaustarjoiluissa on havaittu kasvua, tuotteita on valmistettu ja tarjoiltu noin 6 % enemmän kuin edellisvuonna.

Maku kysely toteutettiin peruskoulun 4.-9.-luokkien oppilaille, lukion opiskelijoille sekä koulujen opettajille ja muulle henkilökunnalle Webropol kyselynä ajalla 20.10.-7.11.2025. Alkuvuoden aikana kyselyn tuloksista on tiedotettu osallistujille, ja niiden pohjalta käynnistettyjä toimenpiteitä on viety eteenpäin. Erityistä huomiota kohdistetaan ruokaraatitoiminnan kehittämiseen. Ruokaraati koostuu oppilaista, jotka arvioivat uusia reseptejä ja osallistuvat päätöksentekoon siitä, otetaanko uusia ruokia osaksi koulujen ruokalistaa.

Ikäihmisten ruokailuun osallistujamäärät ovat olleet hienoisessa kasvussa. Tilannetta seurataan jatkuvasti, ja tarvittaessa ryhdytään toimenpiteisiin uusien ruokailukohteiden avaamiseksi.

Pellavan päiväkodin keittiö siirtyi väistötiloihin yhdessä päiväkodin kanssa remontin ajaksi. Toiminta on järjestetty Mikkolan koulun keittiössä, ja kokonaisuus on saatu toimimaan hyvin, vaikka päiväkodin keittiötoiminnalla on osittain erilaiset tarpeet kuin koulukeittiöllä. Väistötilat ovat alustavan tiedon mukaan käytössä ajalla 4.8.2025-19.6.2026.

Lepolan koulun noin 50 oppilasta siirto väistötiloihin Vanhankylän koululle jatkunee koko syyslukukauden. Siirto aiheutti ruokapalveluihin lisäkustannuksia, koska Vanhankylän koululla ostopalveluna toteutettu ruokapalvelutyö ei kattanut oppilasmäärän lisäystä.

Ruoka-avun valtionavustushankkeen tulokset v.2025 koottiin väliraportiksi toiminnan kustannusten ja sisällön osalta. Ruoka-aputoimijoita ohjattiin ilmoittamaan toiminnasta Ruoka-apu.fi- sivustolla, jossa säännöllisestä toiminnasta ilmoitettiin. Ruoka-aputoimintaa järjestettiin kaikissa alueen kunnissa ja sen yhteydessä tarjottiin myös muuta toimintaa tai palveluja, kuten keskusteluapua, tiedotusta palveluista tai muusta toiminnasta, apua lomakkeiden täytössä, muuta aineellista apua, vertaistukea tai -neuvontaa sekä mahdollisuus ajanviettoon. Koulujen linjastohävikkiä ohjattiin ruoka-apuun Yhdessä katettu -verkoston kautta Tuusulassa ja Järvenpäässä. Osatoteuttajana toiminut Eväskassi ry lopetti ruoka-aputoiminnan järjestämisen toukokuussa.

01-06/2026

	Tavoitetaso €/suorite	Toteutunut €/suorite	% tavoitteesta
Suoritteet	1092780	1102165	100,9 %
Henkilökulut	1,26	1,44	114,3 %
Elintarvikkeet	0,96	0,85	88,5 %
Siivous	0,02	0,02	100,0 %
Kuljetus	0,06	0,04	66,7 %
Vuokrat	0,31	0,34	109,7 %

Hävikkiruoka ruokapalveluissa on ruokaa, joka on jäänyt yli ja jota ei ole käytetty alkuperäisessä tarkoituksessaan, mutta joka on edelleen syömäkelpoista.

	1-3	1-6	1-9	Koko vuosi
Ruoka-apuun luovutettu KG	817	1816		
Ikäihmisten ruokailu, kpl	4094	6765		
EkoTeko kpl	1238	2047		

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen talous on toteutunut talousarvion mukaisesti. Maksutuotot ovat hieman talousarviota suuremmat.

Varhaiskasvatuksessa palvelutarpeen ennakointia on kehitetty edelleen esimerkiksi tarkentamalla palveluohjauksen prosesseja ja tiivistämällä yhteistyötä palveluohjauksen ja päiväkodin johtajien välillä. Varhaiskasvatuspaikan järjestämistä ohjaavat periaatteet on arvioitu ja tarkennettu sekä hyväksytty kasvatus- ja sivistyslautakunnassa.

Vuonna 2030 astuu voimaan lakimuutos, jolla muutetaan varhaiskasvatuksen henkilöstörakennetta siten, että korkeakoulutettujen osuus varhaiskasvatuksen henkilöstöstä on 2/3. Tähän on tehty suunnitelma, jonka mukaan varhaiskasvatuksen lastenhoitajien tehtäviä muutetaan varhaiskasvatuksen sosionomien tehtäviksi viisi tehtävää vuodessa. Tuusula on mukana Jotpa-hankkeessa, jonka avulla järjestetään sosionomien muuntokoulutusta varhaiskasvatuksen lastenhoitajille. Jotpa -hankkeelle on tulossa jatkoa syksyllä 2026.

Lasten määrät varhaiskasvatuksessa ovat olleet kasvussa viimeisten vuosien aikana.

Varhaiskasvatus ja esiopetus	06/2022	06/2023	06/2024	06/2025	06/2026
Lapsimäärät					
Kunnallisissa palveluissa, kaikki lapset	1064	1273	1264	1423	1509
<i>joista alle 3-vuotiaita</i>	190	257	263	312	310
Kerhotoiminnassa	59	61	55	57	58
Yksityisissä palveluissa, kaikki lapset	366	479	538	454	482
Yksityisen hoidon tuen lapset, kaikki lapset	366	479	155	62	82
<i>joista alle 3-vuotiaita</i>	85	142	26	11	27
Palvelusetelilapset, kaikki lapset	-	-	383	392	400
<i>joista alle 3-vuotiaita</i>	-	-	91	90	85

Huom. Palveluseteli otettu käyttöön 1.8.2023

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on ollut kasvussa Tuusulassa. Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on ollut vuonna 2025 kaikkien varhaiskasvatusikäisten osalta 83,8 prosenttia. 3–6-vuotiaiden lasten osalta 94 prosenttia ja 1–2-vuotiaiden osalta 60,8 prosenttia.

Varhaiskasvatuksen tulosidonnaisen palvelusetelin arvo on Tuusulassa 950 euroa. 1.1.2026 on astunut voimaan uusi varhaiskasvatuksen palvelusetelilaki, johon on lisätty säännökset palvelusetelin arvoon vaikuttavista tekijöistä sekä velvoite tarkistaa setelin arvon kohtuullisuus säännöllisesti. Myös palvelusetelin omavastuuosuutta

koskevaa määritelmää on täsmennetty siten, että sen lisäksi palvelunkäyttäjältä ei saa periä muita varhaiskasvatusmaksuja. Yksityisen varhaiskasvatuksen kehittäminen ja päiväkotien toimintaedellytysten turvaaminen on kriittistä palveluverkon kokonaisuuden kannalta.

Asiakaskysely varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa oleville perheille tehtiin helmi-maaliskuussa 2026. Kysely oli auki ajalla 19.2.–22.3. Huoltajat kokevat, että oma lapsi on tervetullut varhaiskasvatukseen (4,83/5). Erityisesti avoimissa vastauksissa korostui huoltajien tyytyväisyys ja arvostus varhaiskasvatuksen henkilöstöä kohtaan. Uusista perheistä hieman yli 30 prosenttia olivat yhteydessä palveluohjaukseen aloituksen aikana ja heistä 100 prosenttia oli tyytyväisiä saamaansa palveluun.

Rykmentinpuiston päiväkodin toiminta on käynnistynyt hyvin. Toimintakulttuuria on kehitetty ja yhteistyötä Rykmentinpuiston päiväkodin ja koulun kesken on vahvistettu.

Päiväkoti Pellava on ollut toimintakauden ajan väistössä Mikkolan koulun tiloissa. Tammi-kesäkuussa 2026 on valmisteltu Päiväkoti Pellavan siirtymistä takaisin omiin tiloihin ja Vuoropäiväkoti Mainingin siirtymistä väistöön Mikkolan koulun tiloihin sisäilmakorjausten ajaksi.

Kunnallinen varhaiskasvatus

Huhti-kesäkuussa varhaiskasvatuksessa on aloittanut Etelä-Tuusulassa 23 lasta ja Pohjois-Tuusulassa 7. Lisäryhmiä ei ole ollut tarvetta perustaa, vaan lapset on sijoitettu olemassa olevaan palveluverkkoon muodostamalla ryhmiä uudelleen lasten täyttäessä kolme vuotta.

Helmikuussa 2026 Peltokaaren ja Pertun päiväkodit muodostivat uuden yksikön ja johtaminen organisoitiin siten, että Peltokaaren päiväkotia lisättiin Pertun päiväkodin johtamiskokonaisuuteen. Notkokuiston päiväkodin johtaja palasi takaisin omaan tehtäväänsä. Tässä yhteydessä Perttu - Peltokaaren yksikössä aloitti uusi apulaisjohtaja.

Tuusulan varhaiskasvatuksen apulaisjohtajamalli perustuu vahvalle parijohtamisen periaatteelle. Malli vahvistaa pedagogiikan rakenteita ja edesauttaa laadukkaan varhaiskasvatuksen toteuttamista. Apulaisjohtajamalli on Tuusulan varhaiskasvatuksessa tunnustettu veto- ja pitovoimatekijä.

Tuusulan varhaiskasvatuksessa toimintaa kehitetään Reunamo Education Oy:n Kehittävä palaute -tutkimuksen pohjalta. Tehtyjen johtajuus- ja oppimisympäristöanalyysien tulosten perusteella Tuusulan varhaiskasvatuksen johtamisen vahvuudet näkyvät selkeästi pedagogisen jaetun johtajuuden toteutumisessa, työyhteisön kehittämisessä sekä ammatillisen toimijuuden tukemisessa. Kehittämisen tarpeet kohdistuvat erityisesti rakenteiden edelleen selkiyttämiseen, muun muassa yhteistyöhön perusopetuksen kanssa ja huoltajayhteistyöhön.

Kaudelle 2026–2027 on kohdennettu taidepedagogien ja ryhmäavustajien tukea niihin päiväkoteihin, joissa tälle tuen muodolle on ollut perusteet. Samassa yhteydessä on huomioitu integroituihin erityisryhmiin sijoittuvat uudet hakijat. Esiopetuksen oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen osalta tuki on kohdennettu esiopetusryhmiin tunnustettujen tarpeiden mukaisesti.

Alkuvuodesta 2026 on suunniteltu yhteistyörakenteita ja tilojen yhteiskäyttöä Särössä yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa. Kevään aikana on sovittu yhteistilojen aukioloajoista ja kalusteista sekä suunniteltu syksyllä työntekijöille aikaa yhteistilojen käyttöönottoon.

Tuusulassa toimii tällä hetkellä kolme integroitua erityisryhmää, jotka sijoittuvat syksystä 2026 Tuusulanjärven, Notkokuiston ja Rykmentinpuiston päiväkoteihin. Lisäksi Päiväkoti Pellavassa jatkaa kohdennettua tuen ryhmää.

Laaja-alaisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan vakinaisen tehtävän rekrytointi saatiin päätökseen helmikuussa 2026. Tehtävä sijoittuu Lahelan tertun ja Nummenharjun päiväkoteihin kaudella 2026–2027.

Esiopetus

Esi- ja alkuopetuksen välistä yhteistyötä kehitetään edelleen suunnitelmallisesti. Alkuvuodesta rehtorit ja päiväkodin johtajat kokoontuivat kuulemaan esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen tilannekatsausta sekä keskustelemaan tuen rakenteiden johtamisesta.

Esiopetuksen toimintakaudelle 2026–2027 on ilmoittautunut yhteensä 408 lasta, joista 47 on ilmoittautunut yksityisen palveluntuottajan järjestämään esiopetukseen. Ilmoittautuneita on 14 lasta vähemmän kuin viime vuonna tässä vaiheessa.

Esiopetuksen opetussuunnitelmaan on annettu kaksi muutosmääräystä liittyen esi- ja perusopetuksen lakimuutoksiin koskien liikunnallisen elämäntavan edistämisen velvoitetta sekä varhennettua oppivelvollisuutta. Muutokset astuvat voimaan 1.8.2026 ja opetussuunnitelma on päivitetty.

Esiopetuksessa on tehty lapsikohtaisen tuen päätöksiä kaudella 2025–2026 16 kpl. Tämän lisäksi osalla erityisluokkaa hakevista lapsista on vielä voimassa vanhan perusopetuslain mukainen HOKJS (henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma), joka tarkistetaan tukea koskevaksi päätökseksi perusopetuksen alettua.

Alkuvuodesta 2026 esiopetuksen henkilöstöä on koulutettu perusopetukseen siirtyvien tuettavien esioppilaiden prosesseihin liittyen. Esiopetuksesta perusopetukseen siirtymävaiheen ja muiden tukeen liittyvien asioiden osalta on tehty suunnitelmallisesti ja säännöllisesti yhteistyötä perusopetuksen oppimisen tuen asiantuntijan kanssa.

Esiopetuksen asiakaskysely oli vastattavana maaliskuussa sekä kunnallisen esiopetuksen että yksityisen esiopetuksen huoltajille. Vastausprosentti esiopetuksen asiakaskyselyyn oli 23,1 %, mikä on lähes sama kuin edellisenä vuotena. Kyselyssä selvitettiin huoltajien näkemyksiä palveluun ohjautumisesta (4,7/5), yhteistyöstä (4,44/5), lapsen osallisuudesta esiopetuksessa (4,49/5) sekä lapsi osana ryhmää -aiheesta (4,67/5). Huoltajat olivat erityisen tyytyväisiä siihen, että lapsella on ryhmässä kavereita ja huoltajilla on vahva tunne, että lapsi on tervetullut esiopetuspaikkaan. Myös se, että lapsi tuntee kuuluvansa ryhmään, oli saanut korkean arvosanan. Väittämät "Perheemme on tutustunut kunnan esiopetussuunnitelmaan (KA. 4)" sekä "Minulta vanhempana kysytään toiveita ja odotuksia lapseni arkeen liittyen (KA. 4,02)" saivat hieman muita heikommat arvioinnit.

Lukuvuosisuunnitelmien arvioinneissa oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ovat toteutuneet monipuolisesti ja konkreettisina toimina. Pienryhmätoiminta on vahvaa ja kielitietoinen pedagogiikka nähdään tärkeänä osana esiopetusta; oppimisen, vuorovaikutuksen ja identiteetin rakentumista. Ryhmäkohtaisista tukimuodoista erityisopettajan tuki ryhmien arjessa näyttäytyi tarpeelliselta ja se toteutui pääsääntöisesti hyvin. Opetuskielen tukiopetus näkyi arjen tekoina ja sulautui kaikkeen toimintaan.

Keväällä 2026 toteutimme ensi kertaa uuden perusopetuslain mukaiset tiedonsiirrot esiopetuksesta perusopetukseen.

Toukokuun 2026 lopussa esiopetuksessa oli yhteensä 397 lasta. Näistä yksityiseen esiopetukseen osallistui 31 lasta ja kunnalliseen esiopetukseen 366 lasta. Esiopetuksen tiedonsiirto perusopetukseen siirtyi tänä keväänä ensimmäistä kertaa sähköisesti Daisy-järjestelmästä Wilmaan. Esiopetuksen työ- ja loma-ajat päivitettiin lautakunnan päätöksellä lukuvuosille 2026–2027 sekä 2027–2028. Esiopetuksen työ- ja loma-aikoja tiivistettiin muutamalla päivällä.

Yksityinen varhaiskasvatus

Palveluseteli on tärkeä osa kunnallista varhaiskasvatusta. Etelä-Tuusulassa etenkin keväällä tehdään tiivistä yhteistyötä, että lapsia voidaan ohjata yksityiseen varhaiskasvatukseen ja taata näin lakisääteisen varhaiskasvatuspalvelun toteutuminen.

Yksityisen varhaiskasvatuksen valvonta ja ohjaus on lakisääteistä ja sitä tehdään suunnitelmallisesti. Yksityinen varhaiskasvatus on tärkeä osa Tuusulan palveluverkkoa. Tuusulassa on kahdeksan palvelusetelillä varhaiskasvatusta tarjoavaan päiväkotia sekä yksityisen hoidon tuella toimii kaksi päiväkotia ja yksi ryhmäperhepäiväkotia.

Palvelusetelipäiväkotina aloitti tammikuussa 2026 kaksi yksityistä päiväkotia, Päiväkotia Pikku-Arola Mäntsälästä ja Suomalais-Ranskalainen päiväkotia Les Galopins Helsingistä. Palvelusetelipäiväkodeiksi 1.8.2026 alkaen haki Steineripäiväkotia Pohjantähti Tuusulasta.

Varhaiskasvatuksen tulosidonnaisen palvelusetelin arvo on Tuusulassa 950 euroa. Päivitetty Tuusulan kunnan varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirja tuli voimaan 1.1.2026. Sääntökirja päivitettiin uuden varhaiskasvatuksen palveluseteli lain (1048/2025) mukaiseksi, joka korvasi vanhan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain. Keskeistä lakimuutoksessa on terminologian muutos.

Lupa- ja valvotavirasto antoi 1.6.2026 määräyksen yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen toimipaikkakohtaisesta omavalvontasuunnitelmasta. Yksityisen palveluntuottajan on laadittava omavalvontasuunnitelma, jolla varmistetaan varhaiskasvatoiminnan asianmukaisuus.

Oppiminen

Peruskoulujen päättäjäiset ja lukion lakkiaiset sujuivat hyvin ja perinteisesti juhlien. Peruskoulunsa päätti 642 nuorta yhdeksäsluokkalaista. Lukiosta valmistui 209 ylioppilasta lukuvuoden aikana; osa joulukuussa ja osa toukokuussa.

1.8.2026 voimaan tulevien opetussuunnitelman perusteiden päivittämisen valmistelua paikallisella tasolla on tehty alkuvuoden aikana opetushenkilöstöä osallistaen. Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti Tuusulan opetussuunnitelmien päivitettyt osuudet kokouksessaan 28.4.2026. Uudistukset koskevat liikunnallisen elämäntavan edistämistä, S2 opetuksen sekä perusopetuksen valmistavan opetuksen muutoksia. Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti kokouksessa 9.6.2026 kolmansien maiden kansalaisilta Tuusulan lukiossa perittävät lukuvuosisimaksut 1.8.2026 alkaen.

Tuusulan kunnan painotetun opetuksen periaatteiden päivittämistä musiikkipainotuksen sekä urheiluvalmennuksen osalta jatketaan syksyllä 2026 sivistysjohtajan johdolla. Päivittämiseen, periaatteiden mahdollisiin muutoksiin ja kehittämiseen osallistetaan rehtorit sekä tarvittava hallinnon henkilöstö.

Koulukuljetusten kilpailutus on toteutettu. Kustannusten määrään pyritään vaikuttamaan reitittämällä, autojen valinnalla sekä oppilasmäärän pienenemisen kautta.

Yhteistyö esiopetuksen kanssa jatkuu suunnitelmallisesti yhdessä sovituissa rakenteissa.

Perusopetus

Kouluun ilmoittautuminen on saatu päätökseen ja lukuvuoden 2026–27 aloittaa 412 ensimmäisen luokan oppilasta. Alle kuudenkymmenen oppilaan koulujen tilannetta tarkastellaan valtuustokauden aikana kuulemalla asukkaita, tekemällä ennakoarvioita sisältäen lapsivaikutusten arvioinnit. Kaikki koulumme ovat tehneet tarvittavat järjestyspäivitykset ja siirtyvät lukuvuoden 2026–2027 alusta alkaen mobiililaitteiden täyskieltoon. Kouluissamme vahvistetaan alakoulujen tukioppilastoimintaa sekä tehdään yhteistä kiusaamiseen puuttumisen mallia REILU-hankkeen osana naapurikuntien kanssa yhteistyössä. Kaikissa yläkouluissamme on tukioppilastoimintaa. Koulujemme yhteisölliset opiskeluhoitoryhmät kokoontuvat säännöllisesti rehtorien johdolla ja johtavat hyvinvointityötä tietoon perustuen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tukeman Harrastamisen Suomen mallin mukainen harrastustoiminta on toteutunut suunnitelman mukaisesti koko lukuvuoden ajan. Opetushallituksen tukemaa koulun kerhotoimintaa on järjestetty useilla kouluilla koulujen henkilöstön ohjaamana. Kerhotoimintaan on osallistunut lukuvuonna 2025-2026 yli 1300 lasta ja nuorta. Lukuvuoden aikana oli tarjolla 47 koko lukuvuoden kestäväää kerhoa ja 55 lyhyempää kerhoa. Koululaisten harrastustoiveita on kartoitettu kouluilla maaliskuun aikana "Harrastusjengin" eli nuorten harrastustutoreiden toimesta. Syksyksi 2026 tarjonta muokkautuu ja uudistuu lasten ja nuorten kuulemisten ja palautteiden sekä perheiden palautteiden pohjalta. Tulevasta syksystä on viestitty alkukesästä ja toiminta käynnistyy jälleen syyskuussa. Tuusulan harrastusmessut tullaan järjestämään 25.8.2026 Riihikallion koululla osana "Harrastaminen kuuluu kaikille" -teemaa.

Kasvun ja oppimisen tuki

Tuusulan perusopetuksessa on huhtikuussa 2026 30 erityisluokkaa. Kalliomaan koulu tarjoaa sairaalaopetusta ja sairaalaopetuksen konsultaatiota. Vammaisopetuksen luokkia on 11. Elokuussa 2026 toimintansa aloittaa uusi toiminta-alueittain järjestettävän opetuksen luokka. Osa oppilasta on sipoolaisia. Sipoo maksaa oppilaiden kulut täysimääräisinä. Oppilaskohtaisen tuen päätöksiä on tehty 1.1.2026 alkaen 432. Oppimisen tuen lakimuu-
toksen toimintakulttuurista muutosta on johdettu säännöllisesti yhteisillä tilaisuuksilla sekä opetushenkilöstölle että rehtoreille. Esihenkilöpäivissä ovat olleet esillä sekä keskusteluissa tuen ajankohtaiset asiat, oppimisen tuen lakimuutokseen liittyvät keskustelut ja osaamisen jakaminen sekä resurssinäkökulmat.

Verkostoyhteistyö nuoriso-ohjaajien, kouluvalmentajien ja Ohjaamon henkilöstön kanssa toimii sujuvasti ja vaikuttavasti.

Lukio

Keväällä valmistui yhteensä 192 uutta ylioppilasta, ja kun lasketaan yhteen syksyllä valmistuneet, saadaan lukuvuoden valmistuneiden määräksi 209, joka on tähän mennessä suurin valmistuneiden määrä Tuusulan lukiossa.

Tuusulan lukion kevään yhteishaku onnistui hienosti. Kaikki 256 opiskelupaikkaa (Hyrylä 161, Jokelassa 60 ja Kellokoskella 35) saatiin täyteen. Keskiarvorajat asettuivat Hyrylässä 8,33:een (tosin 8 hakijaa jäi tällä keskiarvolla vielä jonoon), Kellokoskella 7,08:aan ja Jokelassa 7,00:aan. Lukion opiskelijamäärä on vakiintumassa noin 800:aan. Tämä tarkoittaa vuositasolla noin 400 000 euron lisäystä lukion vuosibudjettiin verrattuna vuoteen 2025. Vuoden alusta lukiossa on siirrytty yhteen kustannuspaikkaan (3150). Toimipisteiden kustannustenjakoa seurataan kohdekoodeilla.

Lukion opiskelijamäärän kasvaessa on myös tehty uusia opettajarekrytointeja. Hyrylään vakinaistetaan syksystä 2026 alkaen matematiikan, historian/yhteiskuntaopin ja englannin tuntiopettajat.

Tuusulan lukio jatkaa Erasmus+ projektia, johon saimme akkreditoinnin vuoden 2024 lopulla. Lukiolle myönnettiin EU:n kansainvälisyysavustus lukuvuodelle vuodelle 2026 erilaisiin liikkuvuuksiin ja muuhun kansainväliseen toimintaan. Rahoituksella toteutetaan opiskelijaryhmien, yksittäisten opiskelijoiden tai opettajien liikkuvuuksia ja kursseja muissa EU-maissa.

Syksyllä 2025 lukiossa otettiin käyttöön tekoälystrategia, jonka avulla olemme saaneet tekoälyn käytölle "peli-säännöt" ja pyrimme myös vahvistamaan tekoälyn vastuullista käyttöä oppimisen tukena. Kevään 2026 aikana tarkastelemme sen vaikutuksia ja päivitämme strategiaa lukuvuodelle 2026–2027.

Lukion visiota on työstetty viime syksystä alkaen ja alkuvuodesta pidettiin työpajoja opiskelijoille. Kevään aikana työpajojen materiaalin pohjalta luodaan lukiolle uusi visio. Vision sloganiksi on valittu "yhteisillä siivillä".

Lukion oppimisen tuen uudistus tuli voimaan syksyllä 2025 ja sen käytänteitä on kehitetty edelleen ja sen vaikutuksia arvioidaan keväällä 2026.

Keväällä 2026 siirryttiin uuteen ylioppilas- ja kurssikoejärjestelmään Abittiz:een, jossa toimitaan muistitikkujen sijaan sovelluspohjaisesti. Muutos on tarkoittanut koepalvelimien uusimisia kaikissa toimipisteissä sekä opettajien sisästä kouluttamista. Siirtyminen on sujunut ilman suurempia ongelmia, mutta se on vaatinut melko paljon töitä erityisesti vastuupettajilta.

Vapaa-aikapalvelut

Tuusulalaisille nuoriso- ja liikuntatyötä tekeville yhdistyksille myönnettiin toiminta-avustuksia ja tukea harrastusmaksuihin, yhteensä 85 000 euroa. Menestyneitä tuusulalaisia urheilijoita palkittiin Halosenniemessä helmikuussa. Urheilukeskuksen esteettömyyskartoitus toteutettiin kevään aikana Avaava Oy:n toimesta. Kartoitusta tehtiin koko urheilukeskuksen alueesta yhteistyössä Tuusulan urheilukeskus Oy:n ja Tuusulan Jäähalli Oy:n kanssa. Nuoriso- ja liikuntatyötä tekevien yhdistysten toiminta-avustusten ohjeiden, kriteerien ja lomakkeiden päivittäminen on käynnistynyt. Myös menestyneiden urheilijoiden palkitsemiseen on valmisteilla uudet kategoriat ja kunnan yhteinen palkitsemisjuhla. Keväällä suunniteltiin ja valmisteltiin elokuussa pidettäviä harrastusmessuja yhteistyössä harrastustoiminnan koordinaattorin kanssa. Messut edistävät lapsiystävällisen kuntatyön tavoitteita.

Nuorisopalvelut

Nuorisotilojen aukioloajat ja toiminnot ovat toteutuneet suunnitellusti. Nuoria on osallistunut ja tavoitettu toiminnassa, jonka painopisteenä on ollut nuorten arjen tukeminen, turvallisten kohtaamispaikkojen varmistaminen, matalan kynnyksen palveluiden ylläpitäminen ja osallisuuden vahvistaminen.

Kevään aikana valmisteltiin uuden nuorisotilan Särmän käyttöönottoa yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa sekä käynnistettiin liikkuvan nuorisotyön pilotti, jonka tavoitteena on tavoittaa nuoria heidän omissa toimintaympäristöissään eri puolilla kuntaa ja vahvistaa nuorisotyön näkyvyyttä sekä saavutettavuutta. Kesäkaudella nuorisopalvelut ovat toteuttaneet monipuolista loma-ajan toimintaa. Tarjolla on ollut päiväleirejä, retkiä sekä avointa kesätoimintaa, jota on järjestetty koko kesän ajan eri puolilla kuntaa. Toiminnan tavoitteena on ollut tarjota nuorille mielekästä tekemistä, turvallisia kohtaamisia ja mahdollisuuksia osallistua myös koulujen loma-aikana. Liikkuva nuorisotyö on täydentänyt kesätoimintaa tavoittamalla nuoria heidän kokoontumispaikoillaan ja vahvistamalla ennaltaehkäisevää nuorisotyötä.

Nuorisotyön toiminnan seuranta on kehitetty vahvistamalla tunnuslukujen keruuta ja systemaattista arviointia. Erityisesti liikkuvan nuorisotyön pilotissa on kerätty aiempaa monipuolisempaa tietoa toiminnan kohdentumisesta, nuorten kohtaamisista sekä keskustelujen teemoista. Samalla on vahvistettu nuorten ja henkilöstön kokemustiedon hyödyntämistä, jotta nuorisotyön vaikuttavuudesta ja kehittämistarpeista muodostuu entistä tarkempi ja laadullisesti monipuolisempi kokonaiskuva.

Liikuntapaikkapalvelut

Tuusulanjärven monitoimiradan ylläpito aloitettiin vuoden alusta, jäänradan kausi kesti maaliskuun puoliväliin saakka. Kausi päättyi Talvitulet Tuusulanjärvellä tapahtumaan. Talven vähäisten lumimäärien takia luonnonlumi kausi hiihtoreiteillä jäi tavanomaista lyhyemmäksi. Urheilukeskuksen ensilumenladun kausi kesti tykkilumen avulla lähes kuusi kuukautta. Ensilumenladun teossa kokeiltiin ensimmäistä kertaa lumen tuottamista suoraan latureitille.

Ulkojääkenttien määrää vähennettiin merkittävästi tälle kaudelle. Kenttien vähäisempi määrä nosti yksittäisten kenttien käyttöastetta, jolloin myös kunnossapidon tarve kasvoi. Ulkojäiden kausi kesti Tuusulassa noin kaksi

kuukautta ja esimerkiksi Jokelassa Lepolan ulkojäät olivat yhtäjaksoisesti avoinna 1.1.–27.2. välisen ajan. Lisäksi tekonurmi pidettiin ensimmäistä kertaa avoinna läpi talven, kokeilu onnistui hyvin.

Urheilukeskuksen BMX-radalla tehtiin huolto- ja kunnostustöitä sekä pienen lähtömaiden muutostöitä ennen radan avaamista kesäksi. Luonnonnurmikentät avattiin vakiovuoroille toukokuun lopussa. Uimaranta-alueita kunnostettiin koneellisesti sekä rannoille lisättiin hiekkaa, uimarantakausi avattiin virallisesti koulujen päättäjäs- viikonlopun jälkeisenä tiistaina.

Metsäpirtin saunarakennuksen peruskorjauksen suunnittelu saatiin päätökseen ja remontti toteutetaan syksyllä. Kellokosken Jokipuiston ulkoilu- ja kuntoporrasalueen suunnitelmat valmistuivat viherpalveluiden johdolla ja hanke toteutetaan syksyllä. Uusi tilanvarausjärjestelmä Enkora oli käytössä liikuntapaikkavuorojen haussa.

Urheilukeskuksen uuden lähiliikunta-alueen rakennustyöt aloitettiin Taitaja-kisan päättymisen jälkeen. Alue valmistuu syksyllä.

Uimahallipalvelut

Uimahalli avattiin kesäkuun alussa. Urakoitsija on huolehtinut sovituista korjauksista ja asennuksista hallin käyttöönoton jälkeen. Allastekniset vuosihuolto- ja korjaustyöt tehtiin peruskorjauksen yhteydessä. Asiakasmäärät olivat kesäkuussa hyvin korkeat, hallin avaaminen pitkän tauon jälkeen kiinnosti samaan aikaan, kun Keravan maauimalaa peruskorjataan.

Alakoululaisten uinninopetusta järjestettiin Järvenpään uimahallissa kevätlukukaudella. Tulevan lukuvuoden koululaisten uinninopetusaikataulut valmistuneet ja opetukset alkavat elokuussa. Uinninopetusta laajennetaan 6-luokkalaisiin. Koululaisten uinninopetusta ohjaavat valtakunnalliset suositukset.

Tulevan kauden ohjaustoiminnan suunnitelma on valmistunut. Ryhmien mainonta ja ilmoittautumiset hoidetaan kesän aikana yhteistyössä Tuusulan Opiston kanssa. Lasten kesäuimakoulu toteutettiin suunnitellusti.

Suomi liikkeelle - Tuusulan mallin toimintasuunnitelma 2026–2027 käynnistyy elokuussa voimaan tulevan liikunnallisen elämäntavan edistämistä koskeva sääntelyn mukaisesti. Lainsäädännön edellyttämä systemaattinen, yhdenvertainen ja rakenteellisesti johdetun toimintamallin toimenpiteiden suunnitelma aloitettu osaksi kunnan pysyvää palvelurakennetta. Rahoitusavustus hyväksytty ajalle 1.8.2026–31.7.2027.

Vapaa-aikapalvelut	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025	OVK 2/26
TEA-viisari liikunta, Tuusula / koko maa	81/72	81/72	84/69	84/69	84/69
TEA-viisari terveyden edistämisasiivisuus	69/68	73/70	72/69	73/72	73/72
Nuorisotilojen kävijämäärät	9040	20 633	20 579	23 547	13484
Koulunuorisotyö (kohdatut nuoret)	5588	10 997	20 067	25 592	11855
Urheilukeskuksen kävijämäärät	600 000	650 000	700 000	750 000	ei vielä lukua
Uimahallin kävijämäärät/vuosi	166 140	202 214	206 069	65 863	16 262
Lasten uimataito, 200 m (5lk)	63 %	62 %	61 %	69 %	ei vielä lukua

Kulttuuripalvelut

Kirjasto

Pääkirjaston kevyttä peruskorjausta on jatkettu ja suunniteltu uuden tilan käyttöönottoa. TuusInfon siirtyessä palvelukeskus Särnäan vapautuu kirjastolle tilaa, johon tulee lehtisali. Suunnitelmissa huomioidaan omatoimi- kirjaston optio.

Särmän työmaa on hankaloittanut edelleen liikkumista pääkirjastoon. Pääkirjastossa varaudutaan kuitenkin aiempaa vilkkaampaan syksyyn, kun avautuva palvelukeskus tuo myös kirjastoon uusia asiakkaita. Kellokosken kirjaston omatoimiaikaa on jouduttu supistamaan häiriökäyttäytymisen vuoksi, mikä näkyy myös laskevasti kävijämäärässä. Vaikka kirjastojen kokonaiskävijämäärä on ollut normaalia alhaisempi, lainausluvut ovat olleet nousussa koko kevään ajan.

Kirjastoauto Kirren käyttöönotosta on kulunut 10 vuotta, mutta 10-vuotisjuhlaa päätettiin viettää haastavan työmaatilanteen vuoksi vasta syyskaudella. Kirre siirtyi kesän ajaksi väistötalliin, josta käsin toiminta pystytettiin pitämään normaalilla tasolla. Kirjastoauton käyttöluvut ovat olleet voimakkaassa nousussa niin käyntien kuin lainaustenkin osalta.

Kirjasto on ollut mukana monissa kunnan toiminnoissa ja tapahtumissa, mm. Isot koneet –tapahtumassa sekä puistoruokailuissa. Kirjastoauto ja kirjastopyörä mahdollistavat pop up –tyyppisen kirjastopalvelun myös normaalin toimintaympäristön ulkopuolella.

Hanke Moninaiset erityiset on saanut kirjastokentällä paljon huomiota, ja hankekoordinaattori on esitellyt hanketta Kirjastopäivillä Oulussa. Osana demokratiatyötä kirjastoissa on pidetty keskustelutilaisuuksia kuntalaisille. Pormestari ja kansliapäällikkö vierailivat kevään aikana kunnan jokaisessa kirjastossa kuulemassa kuntalaisia. Myös kirjailijavierailuja järjestettiin eri toimipisteessä.

Museo- ja kulttuuripalvelut

Kulttuurin ja taiteen työ- ja kokoelmatilojen peruskorjaus Noppaan eli entiseen Hyökkälän kouluun alkoi tammikuussa. Kalustehankinnat, erityisesti kokoelmatiloihin, ovat työllistäneet henkilökuntaa. Peruskorjaus valmistuu elokuun lopussa.

Erkkolan kevätnäyttely "Lehden terällä" herätti suurta kiinnostusta. Halosenniemessä näkyy Pekka Halosen Pariisin-näyttelyn vaikutus. "Pekka Halonen – Oodi suomelle" -näyttelyn näki Pariisissa yli 190 000 vierailijaa. Näyttely avattiin Alankomaiden Enschedessä Rijksmuseum Twinthessä maaliskuun lopussa. Alkukesästä Erkkolassa ja Halosenniemessä avattiin uudet, museon omiin kokoelmiin perustuvat näyttelyt. Ne ovat esillä ensi vuoteen asti henkilökunnan keskittyessä kokoelmien muuttoon.

II asteen kulttuurikasvatussuunnitelmaan kuuluva Kult@Fest –nuorten kulttuurifestivaali keräsi sekä lukiolaiset että Keudan ja Pekka Halosen akatemian opiskelijoita Monioon. Kulttuurikasvatussuunnitelmien mukaisiin ohjelmiin on osallistunut tuhansia tuusulalaisia lapsia ja nuoria kevään aikana.

Eino Leinon kuolemasta tuli 100 vuotta tammikuussa. Moniossa järjestetty Rantatien runoruhtinas -konsertti keräsi salin täyteen. Konsertit museokohteissa ja Moniossa ovat olleet edelleen hyvin suosittuja. Skidiviikko tarjosi perinteiseen tapaan lukuisia vaihtoehtoja lastenkulttuurin kokemiseen. Ensisijaisesti ikäihmiselle tarkoitettujen kotikonserttien toteuttajan oli harmonikkataiteilija Maria Kalaniemi. Kesätaitelijaksi valittiin skenografi Tua Holappa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan toiminta-avustukset kulttuuri- ja taidetoimintaan olivat haettavissa tammikuussa. Kaikkiaan hakemuksia saapui 56 kappaletta ja avustuksia haettiin yhteensä 208 165 eurolla. Tuusulan kunnan talousarvioon 2026 oli varattu kulttuuritoiminnan tukemiseen yhteensä 125 000 euroa. Avustuksia myönnettiin 53 kulttuurin ja taiteen harrastajalle tai ammattilaiselle.

Tuusulan Opisto ja kuvataidekoulu

Tuusulan Opiston kevätlukukaudella toteutuvien opetuskurssien määrä oli hienoisessa kasvussa. Rakennus Kympin perusparannus käynnistyi. Kymppiin on tulossa Opistolle opetustilaa, joka on tarpeen Lukion toiminnan kasvettua täyteen mittaansa Moniossa. Tuusulan kuvataidekoulu juhlii 25-vuotisjuhlavuottaan toiminnan merkeissä sekä tulevin tapahtumin. Tuusulan Opiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuodelle 2026–2028 sekä Opiston ja Kuvataidekoulun uudet järjestyssäännöt hyväksyttiin kulttuuri ja vapaa-aikalautakunnassa.

Opiston opetusohjelman uutena avauksena alkoi mm. puukuvanveiston ja teatteri-ilmaisun (näytteleminen) opetus. Opiston kursseista esimerkiksi italian ja saksan kielten, vaateompelun sekä aikuinen - lapsi ruoanteko-kurssien suosio on kasvussa. Liikunnan saralla opiskelijamäärä on alentunut viime vuoteen verrattuna ehkäpä Uimahallin liikuntatilojen sulun vuoksi.

Ilmatorjuntamuseo

Ilmatorjuntamuseon kuluihin oli talousarviossa 2026 varattu vain 6394 euroa. Kunnanvaltuuston vuonna 2018 hyväksymän sopimuksen mukaan Ilmatorjuntamuseon ylläpitokorvauksen kokonaismäärä voi olla korkeintaan 49 200 (alv 0 %) euroa vuodessa. Ilmatorjuntamuseon kulut ylittivät budjetin jo maaliskuussa. Ilmatorjuntamuseon budjettiin tulee lisätä puuttuvat noin 42 000 euroa.

Kulttuuripalvelut	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025	OVK2 2026
Kulttuurikasvatussuunnitelmiin osallistuneet lapset ja nuoret	-	-	14 373		M+k 3482
Kirjastolainat	495 911	502 977	522 819	515 740	263 270
Kirjaston kävijämäärät	290 840	327 009	319 427	249 089	118 429
Opiston opiskelijat					-
Opiston oppitunnit	9482	10 400	10 400		-
Museon kävijämäärät	45 537	55 000	45 620		20752
Museopalveluissa kohdatut (ei-kävijät)	9 482	7 200	15 112		685
Kulttuurin esityskerrat	173	164	203		62

Vuositavoitteiden toteutumisen tilanne ja poikkeamat

Vuositavoitteiden toteuman tilannetta voi tarkastella sivustolla: strategia.tuusula.fi

Valtuustokauden tavoitteiden seuranta

Vuosi

2026202720282029

Vetovoimainen kunta kiinnostaa yrityksiä ja osaavia työntekijöitä

Vuositavoite

1.1Yritystoiminnan kehittämisen ja yritysten määrän kasvun edellytyksiä parannetaan

✓

1.2Työnantajamielikuvaa parannetaan yhteistyöhön, johtajuuteen ja perehdytykseen panostamalla

✓

Kehittyvät yritysalueet edistävät työllisyyttä ja talouskasvua

Vuositavoite

2.1Focus-alueen kehittäminen etenee

✓

2.2Rykmentinportin yritysalueen kehittäminen etenee

✓

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut vastaavat asukkaiden muuttuviin tarpeisiin

Vuositavoite

3.1Lasten ja nuorten hyvinvointia tuetaan moniammatillisessa yhteistyössä, jotta kasvu ja yhteiskuntaan kiinnittyminen vahvistuu

✓

3.2Ikäihmisten merkityksellistä harrastamista ja itsensä kehittämistä tuetaan

✓

Julkiset tilat toimivat yhteisöjen ja palvelujen kohtaamispaikkana

Vuositavoite

4.1Julkiset tilat ovat aktiivisessa yhteiskäytössä

✓

4.2Ulkotilojen toteutus edistää alueiden vetovoimaa, yhteisöllisyyttä ja toimimista kohtaus- ja tapahtumapaikkoina

✓

Asuinalueet kehittyvät houkuttelevasti ja monipuolisesti

Vuositavoite

5.1Monipuolinen asuintontitarjonta edistää alueiden laadukasta rakentumista

!

5.2Alueiden ja palveluiden saavutettavuus sekä liikenneturvallisuus kehittyvät osana maankäytön suunnittelua ja toteutusta

✓

Monimuotoinen ja saavutettava lähiluonto saa viihtymään

Vuositavoite

6.1Suunnitelmilla luodaan edellytykset kunnan viihdesivustojen saavutettavuudelle, houkuttelevuudelle ja luonnon monimuotoisuudelle

!

✓ = Toteutuu suunnitellusti

! = Toteutuu osittain

✗ = Ei toteudu

Vuositavoite

12

3.1. Lasten ja nuorten hyvinvointia tuetaan moniammatillisessa yhteistyössä, jotta kasvu ja yhteiskuntaan kiinnittyminen vahvistuu

Vuosi

2026202720282029

Kuvaus tavoitteen toteutumisesta

Varhaiskasvatuksessa palveluohjauksen kehittäminen monikulttuurisuuden osalta etenee suunnitelmallisesti kohti toimenpiteitä. Koulujen toimintakulttuuria vahvistetaan yhteisten koulutusten ja kehittämistyön kautta. Toimintamalleja kehitetään oppimisen palveluissa jatkuvasti turvallisen arjen ja hyvinvoinnin tukemiseksi. Lapset ja nuoret ovat osallistuneet vapaa-ajan ja harrastusten suunnitteluun dialogisissa keskusteluissa.

Toteutumisen kokonaisarvio

Toimenpide

Kulttuuripalveluissa on kohdattu erityisryhmiä ja huomioitu heidän tarpeensa Moninaiset erityiset -hankkeessa.

Kohdennettua nuorisotyötä on vahvistettu moniammatillisessa yhteistyössä.

Lasten ja nuorten vapaa-ajan toiminnan saavutettavuutta on parannettu viestintää ja kohderyhmän osallisuutta kehittämällä.

Ruokapalvelut ovat toteuttaneet makukyselyn, jonka tuloksien avulla kehitetään ruokalistaa huomioiden monikulttuuristen lasten ja nuorten tarpeet.

Varhaiskasvatuksessa on tehty yhteistyötä moniammatillisissa verkostoissa hyvinvointialueen kanssa ja vahvistettu varhaiskasvatuksen sosio-nomin ja lapsiperheiden ohjaajan työnkuvia lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistäjinä ja osana moniammatillista varhaiskasvatuksen tiimiä.

Varhaiskasvatuksen päivitetty painopistealueet leikki, liikkuminen ja kaveritaidot on viety osaksi päiväkotien arkea.

Varhaiskasvatuksen palveluohjausta on kehitetty vastaamaan kunnan monikulttuurisen kehittämisen tarpeita.

Oppimisen tuen uudistus on viety käytäntöön onnistuneesti vastaamaan opetussuunnitelman mukaisia tavoitteita.

Oppilaiden hyvinvointia on lisätty varmistamalla turvallinen arki kouluissa.

= Toteutuu suunnitellusti

= Toteutuu osittain

= Ei toteudu

Vuositavoite		3.2. Ikäihmisten merkityksellistä harrastamista ja itsensä kehittämistä tuetaan	Vuosi
1	2		2026

Kuvaus tavoitteen toteutumisesta	Toteutumisen kokonaisarvio
Vuositavoitteiden toteuttaminen etenee suunnitellusti. Ohjatun liikunnan mahdollisuuksia on vahvistettu. Kulttuuripalvelut on lisännyt kulttuurin saavutettavuutta järjestämällä kotikonsertteja ikäihmisille. Ikäihmisten osallistuminen järjestettyihin ruokailumahdollisuuksiin on ollut hienoisessa nousussa.	

Toimenpide	Arvio
Kulttuuripalveluissa on tehty demokratiatyötä ja vahvistettu kuntalaisten digitaitoja.	
Kulttuuripalveluissa on huomioitu ikäihmisten tarpeita kulttuurisessa vanhustyössä.	
Ikäihmisten ruokailun osallistumismääriä on seurattu säännöllisesti. Ikäihmisille on pidetty avoinna riittävä määrä kouluravintoloita, jotta kaikilla halukkailla on mahdollisuus osallistua ruokailuun.	
Ikäihmisten toimintakykyä on tuettu liikuntapalveluissa.	
Urheilukeskuksen alueesta ja toiminnasta on teetetty esteettömyyskartoitus.	

Kasvun ja ympäristön vastuun alaisena, sivistyksen toimialaan liittyen.

Vuositavoite		4.2. Ulkotilojen toteutus edistää alueiden vetovoimaa, yhteisöllisyyttä ja toimimista kohtaamis- ja tapahtumapaikkoina	Vuosi
1	2		2026

Kuvaus tavoitteen toteutumisesta	Toteutumisen kokonaisarvio
Varuskunnanaukion yleissuunnitelman päivitys etenee arkkitehtuurikilpailun voittajan kanssa. Hyrylän taideohjelman ensimmäisen teoksen toteutus on käynnissä. Särmän ympäristön katu-urakoiden työt ovat käynnissä. Hyrylän väliaikaisen torin/tapahtuma/kohtaamispaikan arviointi on aloitettu. Tekova Areenan ulkoliikuntapaikan rakentaminen alkaa Taitaja-messujen jälkeen ja valmistuu kesällä 2026.	

Toimenpide	Arvio
Varuskunnanaukion päivitetty yleissuunnitelma on hyväksytty	
Hyrylän taideohjelman ensimmäinen taideteos on valmistunut	
Hyrylän väliaikaisen torin/tapahtuma/kohtaamispaikan arviointi ja edistäminen	
Palvelukeskus Särmän alueen katu-urakat valmistuvat	
Palvelualueet ovat tiedottaneet aktiivisesti palveluverkon kohteiden ulkotilojen käyttömahdollisuuksista	
Jokipuiston puistosuunnitelman mukainen saneeraus on aloitettu	
Tekova Areenan ulkoliikuntapaikka on valmistunut.	

Investoinnit

Kasvatus- ja sivistyslautakunta

Investoinnit 2026	Toteuma 1-6/2026	TA2026	Jäljellä	TOT %
Rykmentinpuiston päiväkodin ensivarustus	-	10 000	- 10 000	0,00 %
Robottiikkalainaamo	-20 172	- 12 000	- 8 172	168,10 %
Riihikallion koulun ensivarustus	-2 941	- 40 000	- 37 059	7,35 %
Rykmentinpuiston koulun ensivarustus	-9 474	- 50 000	- 40 526	18,95 %
Tuusulanjärven koulun varustus	-5 457	-	-	-
Yhteiskäyttövälineiden hankinta	-	30 000	- 30 000	0,00 %
Kylmäkuljetusvaunujen osittainen uusiminen	-	30 000	- 30 000	0,00 %
Yhteensä	-38 044	- 172 000	- 133 956	22,12 %

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Investoinnit 2026	Toteuma 1-6/2026	TA2026	Jäljellä	TOT %
Kirjastoauton viiennyslaite	-5 240	- 15 000	- 9 760	34,93 %
Hyökkälän kokoelmatilojen säilytysratkaisut	-	80 000	- 80 000	0,00 %
Rakennuskymppi kalustus	-	10 000	- 10 000	0,00 %
Kiinteistötraktori	-	70 000	- 70 000	0,00 %
Jokelan traktorimönkijä	-	25 000	- 25 000	0,00 %
Yhteensä	-5 240	- 200 000	- 194 760	2,62 %